

ВМЕСТО УВОД

В областта на популярната музика, преди CD-инвазията разбира се, бе така: хитът винаги е върху страната, означена като "А" на макси-сингъла, а обратната страна е орисана да бъде комплементарна и дори невинаги я запомняме. Така по някакви неписани закони "Б" страните оформят своя парадигма на *недотамзначещото* и единствено авторовата известност е тази, която може в определен момент да извади на бял свят изтласканите в сянка послания. Прескочили допустимия предел на известността, *Marillion*, например, не се колебаха през 1988 да тиражират своето друго и познато само на ценители лице като "B" *Sides Themselves*. И за музикалната критика изведнъж се оказа, че и в тези недотам известни композиции личал характерният почерк на групата, превърнал ги в едно от явленията на 80-те години. Когато това не се случи, "Б"-страните остават в зоната на рецептивния здрач. *Тях слънце ги не вижда*, казано по изобретен вече начин, който ще ни се наложи да присвоим и употребим по-късно отново.

Съществува ли аналогична ситуация в художествената литература? Подходящ пример за такова питане ли е Яворов и точно юбилейната сесия ли е удачният хронотоп? И тъй като реторичните въпроси и затова са реторични, за да не им отговаря никой, не ни остава нищо друго, освен да прекрачим прага на аналогията.

В едно от последните представителни издания на Яворовата лирика (С., 1985, БП) четем следната редакторска бележка: "Преди смъртта си, през 1914 г., Яворов прави окончателна редакция на своята книга. Той слага посвещенията, променя заглавия, прави множество промени в текстовете на стихотворенията, вади от сбирката и нови творби. Тази предсмъртна редакция на "Подир сенките на облаците" е именно окончателна за всички издатели на Яворовото литературно наследство. Тя е възпроизведена и в първия дял на настоящия том". Ето че на втория дял се гледа наистина като на някакво своеобразно пространство, в което са положени "Б" страните